

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pesamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Stev. 37.

V Mariboru, dne 13. septembra 1900.

Tečaj XXXIV.

Nove volitve.

Dne 8. t. m. se je objavil cesarjev odlok, s katerim se poslanska zbornica državnega zbora razpusti in zaukažejo nove volitve. Isti dan se je posvetoval ministerski svet o novih volitvah za državni zbor. Sklenilo se je, da se bodo nove volitve vršile v posameznih kronovinah mej 2. in 15. januarjem prihodnjega leta.

Nove volitve za državni zbor stoje torej pred durmi. Nam Slovencem se je treba pošteno pripraviti na nje, da bodo izpale sijajno. Kjerkoli se nahaja torej dvomljiv kraj, naj našinci obrnejo nanj vso pozornost ter takoj že zdaj razprostrejo čeznj svoje agitacijske mreže. Naj se opusti na naši strani stari greh, da se vse stori še le isti večer pred volitvami.

Kar se kandidatov tiče, mislimo, da ostanejo vsi dosedanji poslanci. Če pa bi se to kje ne dogodilo, ako bi poslanec ne hotel več kandidirati ali pa volilci poslanca ne več voliti, naj se o morebitnih kandidatih ne ugiba v javnosti, ampak naj se zaupniki pogovorijo med seboj. Ljudstvo se s tem samo bega. Kadar so se zaupniki zjediniili, potem sele naj stopijo s kandidatom pred javnost.

Glede kakovosti kandidatov za državni zbor, je naše stališče znano. Kandidat mora biti sposoben in pripravljen, braniti v javnosti in pred vsem seveda v državnem zboru načela katoliške cerkve, delati radikalno in vstrajno za naše narodne pravice, ter se potegovati za zboljšanje blagostanja našega de-

lavca, kmeta, obrtnika itd. Vse za našo sveto vero in vse za napredek našega ljudstva v narodnem, prosvetnem in gmotnem oziru, te točke mora imeti vsak kandidat v svojem programu, sicer zadene pri nas ob najodločnejši upor.

Ker imamo Slovenci malo poslancev, mora biti pri nas v državnem zboru vsak poslanec uporabljev. Ni torej dovolj, ako je kandidat gladek govornik, ampak imeti mora tudi znanosti dovolj, da ga lahko volijo v državnem zboru v različne odseke, in da tam ni ničla, ampak da se upa in zna tudi kaj povedati. Na to smo mi Slovenci dosedaj le malo gledali.

Ali naj naši poslanci stopijo v prihodnjem državnem zboru v opozicijo ali v vladno stranko? O tem določno govoriti, še je sedaj prezgodaj. A nekaj nam vendar že morajo obljubiti naši kandidati. Ako bodo v vladi sedeli liberalci, slovanzožrci, nasprotniki socialnega dela, potem se ne smejo dolgo obotavljati, ampak stopiti morajo v strogo opozicijo. Mevžarenje nič ne pomaga našemu ljudstvu, ampak ga politično demoralizuje.

O opoziciji naših poslancev moramo pa še nekaj povedati. Ako stopijo naši poslanci v opozicijo, potem volilci morajo vedeti, da poslanec marsikaterih reči že celo ni mogoče doseči. Ko so na pr. zadnjič odločno nastopili proti nemškemu pravosodnemu ministru Kindingerju, napadali so se naši poslanci po kranjskih časnikih, da za naša sodišča ne izposlujejo slovenskih uradnikov. To je bilo neumestno očitanje.

Po nekaterih krajih se bodo gotovo vsiljevali zopet nemškutarski kandidati. Te naj naše ljudstvo nažene in spodi. Nemški in nemškutarski poslanci so ravno krivi, da se v zadnjem državnem zboru ni nič delalo. Kričali so, razbijali in divjali, da je bilo vsako delo nemogoče. In take ljudi naj voli naš kmet, naš delavec? Ako hoče pomoči, nikdar ne! Pač pa je naša dolžnost, da za-
branimo, ako le mogoče, tudi po naših mestih in trgih izvolitev nemških poslancev. Francelj Girstmayer, dr. Pommer in dr. Volfhardt so bili izmed najhujših v obstrukciji. Ako hočemo, da bo prihodnji državni zbor delal, moramo take poslance odstraniti.

Slovencem kličemo: Takoj previdno, a pogumno v volilni boj!

Slomšekova slavnost v Ljutomeru.

Po svojem sijajnem, veličastnem in nekaljenem razvoju je Slomšekova slavnost v Ljutomeru brezdvomno prekosila ono na Ponikvi. Tudi udeležba ni mnogo zaostala za Ponikvo, bilo je blizu 6000 slaviteljev, le Ponikva kot rojstni kraj in zastopstvo vseh slovenskih dežela in slovenskih narodov je dalo ponkovski slavnosti poseben pomen.

Ob poldne je bilo že vse polno ljudstva v Ljutomeru. Celo Mursko polje, Slovenske gorice od Središča gor do Sv. Trojice so bile zastopane. Voz za vozom, procesija za procesijo je prihajala v Ljutomer. Raz slovenske hiše v trgu so plapolale slovenske in druge zastave. Tudi raz Severovo hišo je visela

Listek.

Zapiski zblaznelega.

Ruski spisal N. V. Gogol; prevedel J. Starogorski.
Dne 4. oktobra.

Danes je sredo in zato sem bil v kabinetu našega direktorja. Prišel sem navlašč malo ranje, se vsedel in prirezal vsa peresa. Naš direktor mora biti zelo pameten človek. Ob stenah celega kabineta stoje omare polne knjig. Čital sem nekaterih naslove; sama učenost, taka učenost, da tega eden izmed nas niti ne razume — vse ali francoski ali nemški. In če mu pogledaš v obraz: Fej, kak ponos blišči v njegovih očeh! Nikdar ga še nisem slišal izpregovoriti prazne besede. Vpraša te k večjemu le takrat, ko mu podaš kako listino: »Kako je zunaj?« »Vlažno, Vaša ekszellenca!«

Da, nas jeden mu ni kos! On je državnik! Zapazil sem vendar, da mene posebno ljubi. Če bi tudi njegova... Eh, strela!... Nič, nič, molčanje! — Čital sem »Čebelo«. Kako bedasto ljudstvo so ti Francozi! Najrajši bi jih naklestil vse skupaj s šibami. Ravno tam sem čital od nekega kurskega veleposestnika zanimiv popis plesa. Kurski veleposestniki

pišejo dobro. Opazil sem na to, da je bilo že polu jedne, a naš šef še ni prišel iz svoje spalnice. No, okoli polu dveh pripetil se je dogodek, katerega ne opiše nobeno pero. Odprla so se vrata; menil sem, da je direktor, in skočil izza mize s svojimi listinami; ali to je bila ona, ona sama! Vsi svetniki, kako je bila oblečena! Obleka, ki jo je nosila, bila je bela kakor labud, — joj, kakšna krasota! In kako je gledala! Solnce, bogme solnce!

Pozdravila je priklonivši se in vprašala: »Papa ni bil tukaj?« Aj, aj! kak glas! Kanarček, uprav kanarček! »Vaša ekszellenca, hotel sem reči, ne zapovedajte me usmrtiti; a če me že hočete usmrtiti, tedaj me usmrtite z vašo lastno plemenito ročico;« ali — vrag me vzemi! — jezik se mi ni hotel obrniti in rekel sem le: »Ne, nikakor ne!« Ona je pogledala na mene, na knjige in iz rok izpustila robec. Zagnal sem se nanj z vsaj siloj, a se poskliznil na prokletem parketu, da bi si skoraj razbil nos; vendar sem se vzdržal in pobral robec. Vsi svetniki, kak robec! nepopisljivo fin, batistov, ambra — prava ambra! tudi je dišalo od njega po samem plemstvu.

Ona se je zahvalila, se malo, malo nasmehnila, tako, da se skoro niti zganile niso sladke njene ustnice in na to odšla.

Sedel sem še eno uro; kar naenkrat pride sluga rekoč: »Le idite domov, Aksentij Ivanovič; gospod se je že odpeljal.« Ne morem trpeti slug. Vedno se valjajo v predsobi in ne da bi se kateri potrudil v pozdrav le malo nagniti glavo; pa to še ni nič. Enkrat je jednemu teh tepcev padlo v glavo, ne da bi bil vstal, da mi je ponudil njuhca. »Znaš-li ti, bedast hlapec, da sem jaz uradnik, plemenitega pokolenja?« Vendar sem vzel svoj klobuk, si oblekel svoj plašč sam, ker ga ta gospoda ne dajo nikdar v roke in odšel.

Doma sem večidel ležal na postelji. Potem sem prepisal prav lepe stihe:

»Dušica ljuba! če te videl nisem jedno uro, mislil sem, da te leto dni že nisem videl; strašno je moje življenje; mi je-li še mogoče živeti?« Najbrž je to delo Puškina.

Proti večeru ogrnil sem se v svoj plašč, šel k yhodu v stanovanje njene ekszellence in čakal dolgo, če bi je ne zagledal se vvesti v kočijo, da bi jo videl še enkrat; no, ni je bilo, ni izšla.

Novembra 6.

Sekcijski šef me je razjezil, da sem se kar penil. Ko sem prišel v ministerski urad, poklical me je k sebi in mi pričel govoriti tako-le: »No, reči mi, prosim, kaj pa počenjaš ti?« »Kako, kaj? Jaz ne počenjam